

Prépostság története a török időig

- 1186** A jánoshidai premontrei prépostság alapítása
- alapító oklevele nem maradt fenn
 - rendi hagyomány szerint
 - nemzetségi alapítású monostor
 - kökényesi prépostságból fililálták
 - feltételezhető az is, hogy Váradhegyfok is részt vett a prépostság alapításában
 - III. Béla uralkodása idején
 - III. Orbán pápa uralkodása idején
 - Mikud győri püspök az alapítás szorgalmazója
 - célja: a környéken pogányságban élő besenyők megtérítése

- 1235** Premontrei monostorjegyzék (*Catalogus Ninivensis*)
- első említés (Pons Johannis)
 - Kökényes filiája
 - 20 férfi és 2 női monostor közül az egyik a jánoshidai

1241-42 tatárjárás A jól megmaradt, nagyarányú részletek arra utalnak, hogy a tatárjárás sem sokat pusztíthatott a vizenyős területekkel jól védett helyen álló templomon. A jászkunok letelepítése során a prépostság birtoka nem lett a jászok területévé.

- 1294** A csehországi *leutomisli* prépostság fiókja volt a monostor, később a zabrdovicei apátsággal egyesítették, onnan nyerte prépostjait a mohácsi vészig.

1300 körül kisebb átalakítás: a déli mellékszentély délkeleti falában másodlagosan kialakított kis méretű csúcsíves ablak

- 1536** török támadás pusztította

Kőbe vésett névjegy a déli lábazat egyik kővé az 1980-as évek elején és 2010-ben. Valószínűleg az Esztergomból érkezett építőmesterek egyike készítette a munkálatok során.

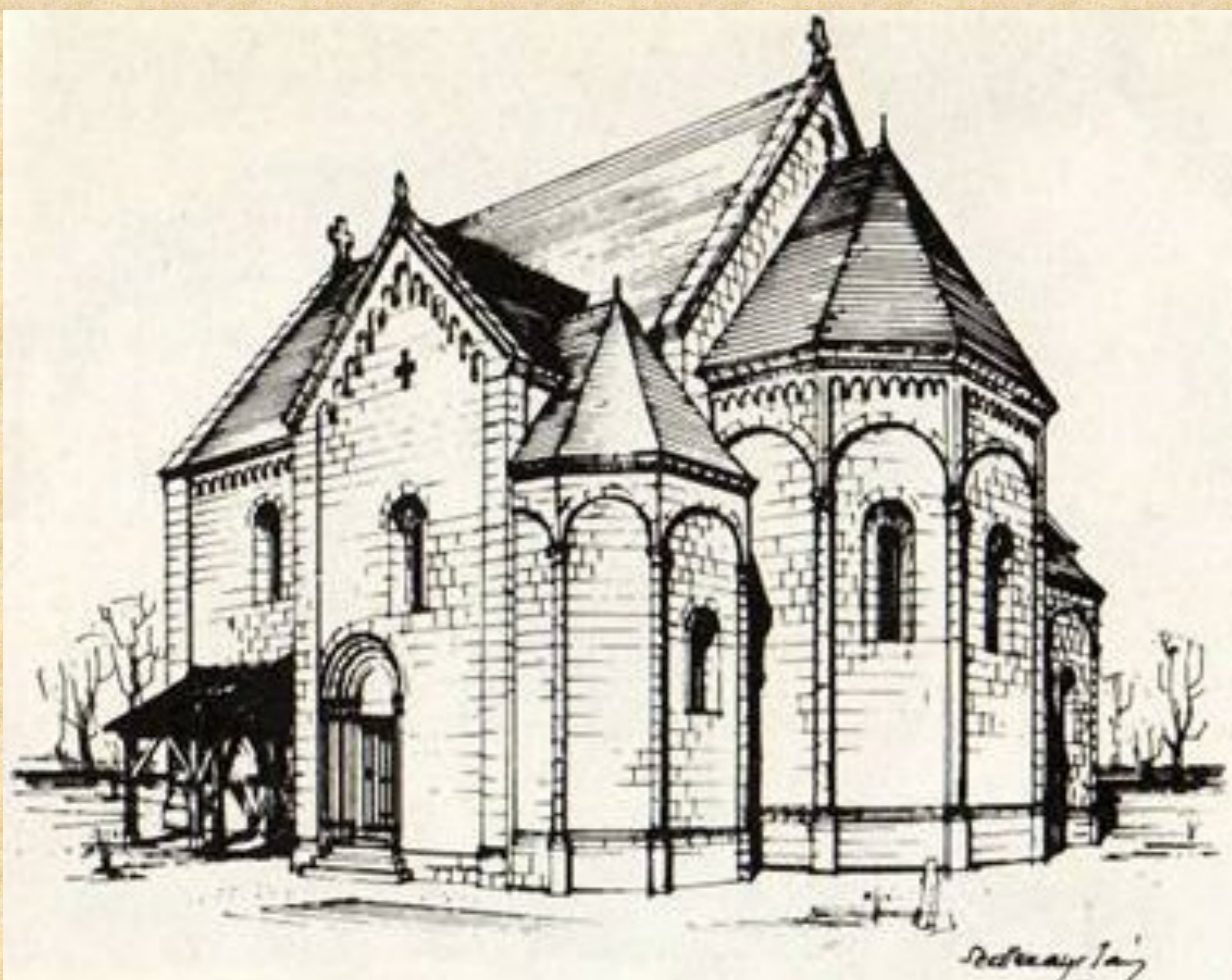
A déli kápolna őrizte meg leginkább az eredeti középkori formákat.

A déli kápolna bimbós oszlopfője

A templom kereszthajós elrendezése újdonságnak számított a hazai román kori építészetben. Ez az alaprajzi elrendezés elsősorban a francia építési gyakorlatra jellemző.

A templom délkelet felől; valószínűleg így nézett ki a 12-13. században

A déli kapu palmettás-emberfejes oszlopfői. A kapu jellegzetesen román kori, ún. bélletes kapu.